

de Observant

De Observant is gebouwd in 1472 als klooster voor de zogenaamde “Observanten”. Tegenwoordig doet dit gebouw dienst als stadsinformatiecentrum, stadscafe en stadsarchief.

De observanten ontleenden hun naam niet aan ‘observeren’ in de betekenis van bekijken, maar aan de tweede betekenis: naleven – het nauwlettend naleven van de regels.

De Observanten waren de voorlopers van de Franciscanen. Het waren bedelmonniken. Pijen en ondergoed waren van ruwe wol, hun blote voeten waren in sandalen gestoken, alleen op feestdagen aten ze vlees of kip. Ze bedelden niet om geld maar om goederen. Arm mochten ze dan wel zijn, als biechtvaders en predikanten stonden ze ook op goede voet met de gegoede burgerij. Deels kwamen de monniken zelf uit die kringen voort.

De strengheid der Observanten was een reactie op de bloei van Amersfoort als bedevaartstad.

In 1441 had het Mariamirakel plaatsgevonden. Rond Kerst van dat jaar droomde Margriet Gijssen dat er buiten de kamperpoort een Mariabeeldje in het water lag en dat zij en dat zij het eruit moest halen. Na nog twee keer dezelfde droom deed ze het en brandde ze, eenmaal thuisgekomen, een kaars voor het beeldje. De kaars bleef veel langer branden dan gebruikelijk en zie: het wonder was geschied. Gelovigen stroomden toe, kerk en handel bloeiden op, uiterlijk vertoon begon de boventoon te voeren. De Observanten zagen het met lede ogen aan.

In 1579 moest de orde het veld ruimen, in 1587 werd de kapel grotendeels afgebroken. In de daarop volgende eeuwen deed het gebouw dienst als doelhuis voor schutters. De ingrijpende restauratie vond plaats in 1982 en sindsdien heeft het zijn huidige functie.

Voor meer informatie over “de Observant”, zie www.observant.nl